Quaestio de natura materiae. 1605.

Quæstio
DE NATURA MATERIÆ PRO OBTINENDO LOCO INTER DOCTORES PHILOSOPHIÆ.

Ad disputandum publicè proposita, in Academia Cracouiensi.

A

IACOBO NAYMANOVICIO, Artium M. & Philosophiæ Parisiis Doctore.

CRACOVIÆ,
In Officina Lazari, Anno Domini
1605.

IN ARMA ILLVSTR^{mi} DOMINI D. PALATINI CRACOVIEN.

PAce alij ſunt clari, alius ſplendeſcit in armis,
Tu ciuis Patriæ Marte togaque bonus.
Æquas maiores, quorum hæc monumenta decoris,
Vt Patriæ ſtudio, ſic pietate pari.

ILLVSTRISS. AC MAG^{CO} DNO
DOMINO NICOLAO ZEBRZYDOWSKI,
DE ZEBRZYDOWICE, PALATINO Generali Capitaneo Cracouień. &c.

Mnes, qui Principes viros appellare in aliqua ſua cauſa geſtiunt, Illuſtriſsime heros, iſtius Regni ampliſsimi decus, ingenti ſollicitudine anguntur, ne amplitudinem illorum, ſuarum rerum vilitate, in anguſtū quaſi coegiſſe videantur. Solent enim nomina magna, ne à ſalutantibus quidem niſi religioſè adiri, illudque excelſo eorum faſtigio, quod ex virtutum magnitudine, inter homines tenent, debetur, vt præcipuæ venerationis honor ipſis deferatur. Quod ſi ſplendorem ſuum prudentia humanitate, comitate, atque animi moderatione condierunt, tantò amabiliores ſunt, quantò prodeſſe magis poſſunt & volunt. Eſt hoc diuinitus tibi tributum, Heros magnanime, vt neque grauitate ſenatoria (quæ ſummæ prudentiæ tuæ laus eſt) cuiquam cedas, neque humanitate tuis moribus inſita, authoritati vllum detrimentum afferas: tanta

est harum in te perdigna laude virtutum harmonia, vt neque lenitas sit dissoluta neque seueritas acerba. Cum te intuentur homines, exemplum veteris Senatoris, imaginem antiquitatis, columen Reipub: credunt se intueri. Summa n. in te est virtus, excellens animus, & amore Reipub: praestans, mirificus in omnibus negotiis Regni vsus. Omnes tibi fauent, omnes ad amplitudinem tuam, officiis suis amplectendam studiis feruntur: & quia vtile Reipub: vident, esse talem virum, dignum maioribus suis, & quia recti tenaciorem vix vllum alium experiuntur. Cernunt inquam te ciuem esse, natum Reipub: memorem tui nominis, imitatorem maiorum, officij rationem non commodi in omni vita ducere: omnia ad dignitatem referre, nec sine ea quicquam expetendum sibi in vita putare. Quando tu a fortibus de Repub: consiliis resiliysti? Quando quod sentires dicere reformidasti? Hoc vnum est monumentum quod te a mortalitate poterit asserere. Talem igitur & tantum virum perhorruisset, tenuitas mea adire, idq; cum scholastico munere, quod magnitudo occupationum tuarum posset refutare, nisi compertum haberem, etiam mola salsa Diis litare eos, qui non habent thura. Itaq; quae tua est cum ingenti dignitate coniuncta humanitas, hoc quicquid in illustre nomen tuum a me est dicatum benigno & sereno vultu aspicere meque in clientellam tuam, quo ante me beneficio auunculum meum, (cuius liberalitate & facultatibus

quascunq;

quaſcunq; ſibi, tum induſtria ſua, tum principum virorum fauor, tuumq; in primis ſtudium peperit Gallicas & Italicas Academias litterarum cauſa peragraui) affeciſti, ſuſcipere digneris, me & ipſum in perpetuum, tuis ſeruitiis obſtricturus. Datum Idibus Decembris 1604.

Illuſtr: Cel: V. deditiſſimus.

M. Iacobus Naymanouicius.

 CONCLV-

QVÆSTIO
DE NATVRA PRINCIPII PASSIVI.

VTrum materia prima cùm ſit pura potentia, poſſit eſſe principium ſubiectiuum immediatum, formarum ſubſtantialium vel accidentalium, ita vt ad rationem quidditatiuam compoſiti, eiuſque conſtitutionem indiuiduam pertineat, nec ne?

CONCLVSIO I.

MAteria eſt pura potentia, & principium ſubiectiuum immediatum formarum.

COROLLARIA.

1. *Materia nullum habet actum entitatiuum, ex ſe potentem ei dare verum exiſtentiam in rerum natura.*
2. *Materia exiſtere ſuum, ſicut & cognoſci, emendicat a forma, cui ſubijcitur.*
3. *Materia nulla potentia poteſt exiſtere abſque forma.*
4. *Materia ita eſt pura potentia, vt nedum formam, verum ne inchoationem quidem formæ, in ſua entitate admittat.*

Nihil

5. *Nihil tamen obstat, si detur forma corporeitatis, materiæ primo & perpetuo cohærens, modò ei non sit essentialiter coniuncta.*

CONCLVSIO II.

MAteria sub omnibus formis substantialibus reperitur eis subiecta per se primo, non mediante vlla quantitate prædicamentali, interminata licèt.

COROLLARIA.

1. *Non solum in his sublunaribus & corruptibilibus, verum etiam in illa superiori, tot orbibus composita regione, materia reperitur.*

2. *An vero illa cum hac inferiorum sit eiusdem rationis: Problema esto.*

3. *Intelligentiæ omnis materiæ immunes existunt, vnde decipiuntur omnes illi, qui genus materiæ medium illis tribuunt.*

4. *Materia prima vt nullius accidentis, ita nec dimensionis vel quantitatis prædicamentalis, est primo receptiua.*

5. *Si vero in materia sit quantitas, non ea sit prædicamentalis, sed quidpiam potentiale & transcendentale.*

CONCLVSIO III.

MAteria vt est pars compositi, non est receptiua nisi vnius formæ substantialis, verè ac per se existentis.

Corro-

COROLLARIA.

1. *In composito substantiali sunt plures formalitates, quæ omnes ambitu existentiæ, ex vltima ideoq; perfectißima forma, profluentis, connectuntur & circumcluduntur.*

2. *Partes compositi qualescunq; illæ fuerint, distinguantur licet ad inuicem ex natura rei, ordine tamen quem habent, ad vltimam formam vniuntur ita, vt esse proprium non retineant, nisi secundum quid.*

3. *Formalitates communes vt sunt priores generatione, ita posteriores corruptione compositi erunt, vnde non repugnat idem corpus esse in mortuo quod erat in viuo, quo ad essentiam non quoad existentiam.*

4. *Prædicata essentialia essentialiter distincta, non præexigunt in composito distinctionem formarum, verum illa distinctio formalitatum ex natura rei sufficit.*

5. *Sicut formalitates communes in composito retinēt essentiam, ita & vnitatem, vnde præter vnitatem numericam, aßignare oportet in composito alias in completas licet.*

CONCLVSIO IV.

MAteria est pars quidditatis rerum naturalium, & principium indiuiduationis.

COROL-

COROLLARIA.

1\. *In conceptu quidditatis Metaphysico, non sit licet materia Physica, est tamẽ genus, quod locum illius & differentia, quæ locum formæ Physicæ occupat.*

2\. *Materia non vt prima, sed vt huius formæ, est pars quidditatis rei naturalis.*

3\. *Materia non vt huius formæ simpliciter, sed vt appropriatè, & existentialiter huius, mediantibus ad hoc requisitis est principium indiuiduationis.*

4\. *Requisita ad indiuiduationem, sunt quantitas fundamentalis, in materia respectus, vnitiuus communis cum forma, vnio, agens, & alia eiusmodi.*

5\. *Vbi nec materia nec hæc requisita reperiuntur, frustra etiam natura apta indiuiduari & numerica vnitas requiritur.*

Disputabitur 2. Ianuarii in Collegio Maiori DD. Theologorum.

